

**ЮРИДИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РІШЕНЬ І ВИСНОВКІВ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ, ПОСТАНОВ ПЛЕНУМУ
ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

Коваленко Інна Анатоліївна

к.ю.н., доцент

Київський національний

університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Анотація. Мова права віддзеркалює тінь життя кожного громадянина, стаючи важливим орієнтиром у складних ситуаціях. Рішення та висновки Конституційного Суду України та постанови Пленуму Верховного Суду – це ключові документи, які надають цій мові особливу силу та вагу. Конституційний Суд України - це вершина правової ієрархії в нашій країні. Його рішення набувають законної сили і мають обов'язкову юридичну силу для всіх інших судів, органів влади та громадян. Саме це робить їх міцними "законами" у морі права.

Мета. Метою цієї роботи є аналіз юридичного значення рішень і висновків Конституційного Суду України, постанов Пленуму Верховного Суду України.

Основний текст. У великому гобелені правових систем існує павутиння рішень та постанов, які дають життя законам країни. Вимірювана нестандартним образом правова система України робить важкою не лише роботу юристів, але й життя звичайних громадян. Різноманітні закони та нормативні акти можуть створювати конфлікти та незрозуміння в громадянському суспільстві. Серед них рішення та висновки Конституційного Суду України та постанови Пленуму Верховного Суду України посідають чільне місце, формуючи правовий ландшафт та відстоюючи принципи конституційної демократії. У цьому есе розглядається правове значення цих

судових рішень, їхня роль у забезпеченні верховенства права та вплив на українське суспільство.

Роль судової влади в особі цього органу є не лише інтерпретатором, але й захисником Конституції. Вона захищає фундаментальні права, контролює здійснення влади та забезпечує дотримання системою принципу верховенства права [1, ст. 20].

Наприклад, рішення Конституційного Суду, що стосуються обмеження конституційних прав громадян, мають вирішальне значення. Згідно з нормами Конституції України, ці рішення є остаточними і не підлягають апеляції. Це означає, що вони роблять справедливість і законності першочерговими в країні [1, ст. 12].

Одним з найвагоміших аспектів рішень Конституційного Суду є їхня роль у формуванні української демократії. Тлумачачи Конституцію, Суд встановлює межі для інших гілок влади, гарантуючи, що їхні дії залишатимуться в конституційних рамках. Це має вирішальне значення в суспільстві, що переходить до демократії, оскільки забезпечує стабільність, передбачуваність і захист від потенційних зловживань владою. Такі рішення, як ті, що стосуються виборчого законодавства, прав людини та розподілу повноважень між гілками влади, мають першорядне значення. Рішення Конституційного Суду встановлюють правовий компас, за яким країна рухається демократичним шляхом [1, ст. 3].

Пленум Верховного Суду України відіграє дещо іншу, але не менш важливу роль у правовій системі. Він виступає об'єднуючою силою, забезпечуючи послідовність і передбачуваність у застосуванні законів судами нижчих інстанцій. Постанови Пленуму містять тлумачення правових норм та керівні принципи, якими мають керуватися суди. Вони сприяють однаковому застосуванню законів, зменшенню правової невизначеності та зміцненню правосуддя. Ця функція є особливо важливою для забезпечення верховенства права та захисту прав громадян. [2, ст. 16]

Наприклад, постанови Пленуму Верховного Суду можуть стосуватися

розгляду цивільних справ, кримінальних проваджень чи адміністративних питань. Вони надають ясні вказівки щодо процесуальних аспектів індивідуальних справ, допомагаючи забезпечити однакове застосування закону у всій країні [2, ст. 61, 47, 35].

Правове значення цих рішень та постанов виходить за межі судових залів та законодавчих кабінетів. Вони мають безпосередній вплив на повсякденне життя громадян України. Коли Конституційний Суд скасовує неконституційні закони, він зміцнює віру людей у правову систему, запевняючи їх у тому, що їхні права захищені. Так само постанови Пленуму допомагають громадянам орієнтуватися в складнощах правової системи, забезпечуючи справедливе ставлення до них у різних правових питаннях.

Коли ви вперше входите в цей лабіринт, це може здатися місією неможливою. Ви відчуваєте себе втраченим у злитку складних положень і заплутаних норм. Але ось коли Конституційний Суд виносить рішення, це, ніби яскравий промінь світла в темному ганку лабіринту. Вони розшифровують код правосуддя та дають можливість рухатися вперед.

Як громадянинка України, я завжди дивлюся на ці рішення з великою цікавістю, оскільки вони визначають мої права та обов'язки. Вони гарантують, що правосуддя - це не тільки теоретичний концепт, але і реальна можливість захищати свої права у суді.

Але, з іншого боку, ці рішення і постанови можуть також бути джерелом суперечок і обговорень. Одні підтримують їх, інші запитують, чому вони винесені саме так. І це зовсім нормально. Судові рішення ніколи не можуть задовольнити всіх. Але саме у цьому і полягає суть правосуддя - відкриті дебати, постійний розвиток і пошук істини [1, ст. 17].

На мою думку, ці рішення і постанови мають велике юридичне значення, але вони також впливають на повсякденне життя громадян. Вони забезпечують правову стабільність і допомагають гарантувати справедливість. Завдяки їм, ми можемо відчути, що наше суспільство крокує вперед, розвивається та дотримується верховенства права.

Висновок. Отже, рішення та висновки Конституційного Суду України та постанови Пленуму Верховного Суду України - це не просто юридичні документи; вони є стовпами конституційної демократії. Вони захищають Конституцію, формують українську демократію, забезпечують правову ясність та впливають на життя громадян. Ці судові рішення підтримують верховенство права та гарантують, що принципи справедливості, демократії та захисту основних прав є не просто словами на папері, а живою реальністю для народу України. Правове значення цих рішень та ухвал важко переоцінити, вони є основою справедливого та демократичного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Реферативний огляд наукових досліджень з конституційно-правової тематики. До 25-річчя заснування Конституційного Суду України / Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України, Конституційний Суд України, Національна юридична бібліотека, Центр досліджень соціальних комунікацій. Київ, 2021. Вип. 2. 76 с.
2. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР, за вересень 2020 року / упоряд. заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, канд. юрид. наук В. В. Щепоткіна, правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2020. 65 с.